20-ter Jahrgang Nr. 32 Jüdische Pester Zeitung. Mittwoch, 14. März. 1888.

Redaction u. Administration befinden sich: BUDAPEST, Waitzner-Ring Nr. 3.
Pränumerations-Preis:
Für Oesterreich-Ungarn
Ganzjährig 8 Gulden Oestr. W.
Halbjährig 4 Gulden Oestr. W.
Vierteljährig 2 Gulden Oestr. W.
Für's Ausland
Ganzjährig 10 Guld. — kr. O. W.
Halbjährig 5 Guld. — kr. O. W.
Vierteljähr. 2 Guld. 50 kr. O. W.
Pränumerationen werden jeden Tag entgegengenommen.
Annoncen werden nach aufliegendem Tarif berechnet.

יידישע פעסטער צייטונג

פאָליטישעס ארגאן. ערשיינט וואכענטליך דרימאל.

רעדאקציאן אונד אדמינים-טראציאן בעפינדען זיך: בודאפעסט, וואיטצנער-רינג נר. 3.
פראנומעראציאנס-פרייז:
פיר אסטרייך-אונגארן
גאנציעריג 8 גולדן אסטר. וו.
האלבייעריג 4 גולדן אסטר. וו.
ווייעטעלייעריג 2 גולדן אסטר. וו.
פיר אויסלאנד
גאנצייעריג 10 גולד. — קר. אָ. וו.
האלבייעריג 5 גולד. — קר. אָ. וו.
ווייעטעלייעריג 2 גולד. 50 קר. אָ. וו.
פראנומעראציאנען
ווערדען יעדען טאג אנגענומען.
אנזאגען ווערדען
נאך איינלויפנדעם טאריף בערעכנעט.

בודאפעסט מיטטוואך ב ניסן, תרמ"ח. Erscheint wöchentlich dreimal. צוואנציגסטער יאהרגאנג נר. 32 1888

דאס רעגירונגס-פראָגראמם

דעם נייען דייטשען קאיזערס.

קאיזער פריעדריך III. האט איינע פראקלאמאציאן אן זיין פאלק אונד איינע ערלאסס אן דען דייטשקאנצלער פירסטען ביסמארק געשריבען. דיעזע ביידען אקטענשטיקקע גענוגען דאס פראגראמם, וועלכעס דער נייע דייטשער קאיזער, וועלכער רעגierונגס פאחיגקייטען אונד רעכטפערטיגונג פאלקראמען דיא גראססען האפנונגען, וועלכע יעדער פרייהייטליך געזינטע אן דען רעגierונגסאנטריטט דעם אלטען קראנען זא פאסיאלד געיאהרדענען דייטשען קראנפרינצען מיספעטע דער דען אנזיעסיגען אלס שמארק אונזערע אינזערעסיאהרדענען בעצייכנעטע.

דיא פראקלאמאציאן אן מיין פאלק בעגינטאיים זיינעם גאלאדרייכען לעבען שיער דער קאיזער, אין דעם פיעלגעלעבטען פאטער, דען איך בעזייגע אונד אים דען מיט מיר מיין קאנזיליעם הוא אין טיעפסטעם שמערצע טרייערט. פערלאר פיינדעם טרייעם פאלק וויינען ריידענדערקאנזיגען קאנג דיא דייטשע נאציאן דען גרעדער איהרער איינזיגען דאס ווערדערשטאנדענע דייר דען ערסטען דייטשען קאיזער! — דיא פראקלאמאציאן צאהלט ווייטער דיא טוגענדען דעם פערבלייבענען מאנאר-כען איך אונד פאהרדע פאהרט: איך מיך זייר גון אלדע רעכטע אונד פפליכטען אבערזיגאנגען. דיא מיט דער ראנג מיינעם הייעם פערבונדען זיר אונד ווילכע איך אין דער צייט דיא נאך גאטטעם ווילען מיינער רעגierונג בעשיידען זיין מאג, געטרייד וואהרצעזעטצען געטראגען בין. פיר-דרונגען פאן דער גראססע מיינער איפאמבע ווייד עס מיין גאנצעס בעשטרעבען זיין, דאס ווערק אין דעם זינע פאהרצעפיהרען, אין דעם עס בעגרייפטע ווערדע דייטשלאנד צו דעם הארטע דעם פיעדענס צו מאכען." צום שלוסס דייטער פראקלאמאציאן ווייד גאנזאגט: מיינעם געטרייען פאלקע דאס אין גאטטע וויא אין שווערען מאנען צו מיינעם הייעם געשטאנדען. בזכות איך מיין ריקק-האלטסלאוס פערטרייען געטאנען. דען איך בין איבערצייגט דאס איין דעם גרונדע דער אינ-טרעסאנטען פערבינדונג פאן פירסט אונד פאלק מיינע קראנע אלדעצייט עבענוא. ווייטער דורך דאס געזייטען דעם לאנדעס צו דעמסען דענ-דונג בין איך דעם איך געלאנגט בין, איין געדעכטניס אין דיעזע וויא דייד טרייער מאנד צו זיין. נאמט וויאלדע מיר דיינען ווענען אונד מיאסט צו דיעזעם ווער-מע געבען, דעם פארטאן מיין דענקען גע-ווידמט איינט."

אין דעם ערלאסס אן דען פירסטען ביסמארק אנרעדענט קאיזער פריעדריך דיא טייע, דען מוטט אונד דיא ערפאלגרייכע טראגווייטע דעם דורכסקאנצלערס אונד שפיטסט דיעזעם דאנקען אונד פיעל בעיאהרדען ערסטען דענער מיינעם אין נאמט דורכדען הערדען פאטערס דען דאנקסטען. דיא דאנקען דאהער אין דענסטן. פאהרט דער קאיזער אין דיעזע צוזאמענ-

דעגיערונג גנזאגט ווערדען קאנן, זיא דיא מיינעם פאלקע וואהלטהאטיג, מיינעם לאנ-דע נימצליך אונד דעם ריכטיג איז זעגען געווענדען."

איז בערלין.

קאיזער פריעדריך איז פארגעסטערן נאכטס וואהלבעהאלטען אין בערלין אנגעקאמען, נאכדעם ער פריהער (אום האלב 7 אוהר אבענדס) אין לייפציג דאס געוואמטע פרייסישע שטאאטס-מיניסטעריום. דאס איהם עגטגעגנגעריטן וואר, מיט ביסמארק אין דער שפיטצע, עמפפינג. דער קאיזער אימארמטע איהר קוסטע דען פירסטען ביסמארק, דער איהם דיא האנד קוסטע, וויעדערהאלט איהר בעריינסטע דאנן דיא אי-ברינען שטאאטמיניסטער אויף דאס הערצ-ליכסטע. וואהנן שריטט ער אום פעמסטער אונד פערגיגט זיך פאר דעם יובעלנדען פיבליקום. דער נאהם ער דען פארטראן ביסמארקס עגטגע-נעגען אונד שרייעט וויעד בעמערקונגען נידער.

נאך 11 אוהר נאכטס איז קאיזער פריעדריך אים בערלינער באהנהאף אנגעקאמען, ער אימארמטע צירלעכס דען קראנפרינצען אונד דאנן וויעדער אין דען פרינצען הויזיך, וואריין דיא בעגרייסונג דער איכרונגען פרינצען איהר פרינ-צעסינען פאלגטע, אונטער דען יובעלנדען צורופען דער פאלקסמענגע פערלייעס דער קאיזער דען וואגען אונד פיהר נאך דעם שלאלטעמיניסטער שלאסס.

דיא בערגטע איבער דאס בעפינדען דעם דייטשען קאיזערס לייטען פארטיאהרער גינ-סטיג אונד מאתעצע ערקלארטע דעם פיר-סטען ביסמארק, דאס נייסטע בעשאפטיגונג דעם קאיזער וואהלטיג, נור מיססע ער פאר ערקאל-טונג איהר אנשטרענגונג דער שטטמע גנאדיג ווערדען.

קאיזער ווילהעלם דעסען לייכע איבערמארטען אין שארלאטענבורג בייגעטצט ווערדען ווייד, האט אין באהפערמא-גען פאן 54 מיליאנען מארק הינטערלאסען, דייטש שאן ווערדען 500 מארק פיר אין פעמסטער גע-צאהלט פאן וועלכעם איינס דער צוגצוין ווען ווייד. דער אנדראנג צו דער אין דער דאמקירכע צור אפפנטליכען בעגטעטונג איינבאהרטען מיי-נעם קאיזערס איינס אונגעהייער גראסס.

פערשיעדענע נייאגקייטען.

(איינצייכנונג.) קאנזין ווילקטאריא פאן גנלאנד האט הערען מיכאעל סאלאמאן, מיטגליעד דעם געטעגעבענדען דאמענס אין אמאריקא, צום דייטשען דעם סט. מיכאעל- אונד דעם סט. גאבריעל-אדלען ערנאנט.

(פירסט ביסמארק) איז אינ-פאלגע דער אויפרעגונג דער לעצטען טאג זעהר אנגעגרייפען אונד האט אים דען ארצט, פראפעסאר שווענינגער, הרייגעזעט עמפפאהלען, זיך מאגלייכסט פאן דען שטאאטסגעשאפטען פערזיצהאלטען.

אן ביסמארק פארט, פאר אללעם צו וויסען, וועלכעס דיא גזונדהייטס קונדע זיר אלטינג מיינער רע-גierונג מאסגעבענד זיין וואללען. צו דיעזען געזונדהייטס ערקלארט דער ערלאסס דיא בעפעסטיגונג דער פערפאססונגס-אונד רעכטס-אנדרונג אין דער עהרפיכטאונד אין דען זיטטען דער נאציאן, דיא געוויסענהאפטע אכטונג דער פערפאססונגסמאסיגען רעכ-טע אללער פערבונדעטען רעגierונגען אונד דעם דייטסמאנס, פאן וועלכען ביידען וועלדער דיא אכטונג דער רעכטע דעם קאיזערס געפאר-דערט ווייד. דא דיא גנעגעוויירטיגע אכטונג דער רעכטע נור צור תעזנג דעם אפפנטליכען וואהלס לייגען וואלל, פערנער דיא אנגעשוואכ-טע עהרהאלטונג דער ווערהר-קראפט דעם לאנדעס.

דאס גראססטע גזוויכטיגע ווייד איף פאלגנ-דען פונקט דעם ערלאססעס געלעגט: "אך ווילל דאס דער זיט יאהרהונדערטען אן מיינעם הייעם היילג גזהאלטענע גרונדוואהרען דער רעלגיאזען דולדונג אויף פערנער אללען מיי-נען אונטערטהאנען, זו רכער רעליגיאנס-געמיינשאפט אונד וועלכעם בעקענטנים-סע זיא איך אנגעהאלטען צום שוטצע גע-ריכטע אין יעדער אינטער איהנען שטעהט מיינעם הייליגען גלייך נאהע: האבען דאך אללע גלייכמאסיג אין דען טאגען דער גנאדענ איהרע הינגעבונג בעוויאהרט."

וויטערס וויטסט דער קאיזער דיא תעזנג דעם ווירטשאפטליכען גנדיי-הענס דער פערשיעדענען גע-ווערבע אונד בעסטרעבונגען דיא אפפל-גע רעגierונגס אונד דער הראוויאב-סטיגען אויף דער גזוויכטיגע אונד גרייטלאנג פאן גאנזעמטע בעדיגונגען אונד אינ-בעד זיכטע דיא פערמיידונג דעם אונפערהאלטנים מאסגעבענדען אין דען אייפיאנדעם אם אפפטליכען שפארזאמקייט אונד ערלייכטע-רונג דער בייזהרונגען לאסטען.

דער ערלאסס שרייטסט מיט פאלגענדען וואהרטען:

צור פערווירקלוכונג דעזער מיינער אבסי-מטען רעגונג איך אייך אזהרג וא אפט בעוויזעזנ הינגעבונג איר אייך דיא אינטרעשטענטע אזהרגטען ערפאהרונג. מאגנ עס מיר בעשיידען זיין דערגעגטאלט אונטער דעם אינטרעזען צו-אנטטוויקקען דער דייטשאנאנ. דער הינגעבונ-דען טראגטענגס דער פאלקספערטרעטונג דיא אל-לער בעגאהדען איר הויך דיא פערטרייעזנ-פאללע מטאארבייט אמטטליכער קראפטען דער בעפאלקערונג דייטשלאנד איר פייסטען צו גיינ-ערען אין פריעדליכער עגטוויקקלונג צו פיהרען, אנגעקרמטערט אום דען גלאנזע הוהמבריג, גנדער גראפסטהאטען, ווערדע איך גנ-פריעדען זיין, ווענן דערגיינסט פאן מיינער

רעגierונג גנזאגט ווערדען קאנן, זיא דיא מיינעם פאלקע וואהלטהאטיג, מיינעם לאנ-דע נימצליך אונד דעם ריכטיג איז זעגען געווענדען."

איז בערלין.

קאיזער פריעדריך איז פארגעסטערן נאכטס וואהלבעהאלטען אין בערלין אנגעקאמען, נאכדעם ער פריהער (אום האלב 7 אוהר אבענדס) אין לייפציג דאס געוואמטע פרייסישע שטאאטס-מיניסטעריום. דאס איהם עגטגעגנגעריטן וואר, מיט ביסמארק אין דער שפיטצע, עמפפינג. דער קאיזער אימארמטע איהר קוסטע דען פירסטען ביסמארק, דער איהם דיא האנד קוסטע, וויעדערהאלט איהר בעריינסטע דאנן דיא אי-ברינען שטאאטמיניסטער אויף דאס הערצ-ליכסטע. וואהנן שריטט ער אום פעמסטער אונד פערגיגט זיך פאר דעם יובעלנדען פיבליקום. דער נאהם ער דען פארטראן ביסמארקס עגטגע-נעגען אונד שרייעט וויעד בעמערקונגען נידער.

נאך 11 אוהר נאכטס איז קאיזער פריעדריך אים בערלינער באהנהאף אנגעקאמען, ער אימארמטע צירלעכס דען קראנפרינצען אונד דאנן וויעדער אין דען פרינצען הויזיך, וואריין דיא בעגרייסונג דער איכרונגען פרינצען איהר פרינ-צעסינען פאלגטע, אונטער דען יובעלנדען צורופען דער פאלקסמענגע פערלייעס דער קאיזער דען וא-גען אונד פיהר נאך דעם שלאלטעמיניסטער שלאסס.

דיא בערגטע איבער דאס בעפינדען דעם דייטשען קאיזערס לייטען פארטיאהרער גינ-סטיג אונד מאתעצע ערקלארטע דעם פיר-סטען ביסמארק, דאס נייסטע בעשאפטיגונג דעם קאיזער וואהלטיג, נור מיססע ער פאר ערקאל-טונג איהר אנשטרענגונג דער שטטמע גנאדיג ווערדען.

קאיזער ווילהעלם דעסען לייכע איבערמארטען אין שארלאטענבורג בייגעטצט ווערדען ווייד, האט אין באהפערמא-גען פאן 54 מיליאנען מארק הינטערלאסען, דייטש שאן ווערדען 500 מארק פיר אין פעמסטער גע-צאהלט פאן וועלכעם איינס דער צוגצוין ווען ווייד. דער אנדראנג צו דער אין דער דאמקירכע צור אפפנטליכען בעגטעטונג איינבאהרטען מיי-נעם קאיזערס איינס אונגעהייער גראסס.

פערשיעדענע נייאגקייטען.

(איינצייכנונג.) קאנזין ווילקטאריא פאן גנלאנד האט הערען מיכאעל סאלאמאן, מיטגליעד דעם געטעגעבענדען דאמענס אין אמאריקא, צום דייטשען דעם סט. מיכאעל- אונד דעם סט. גאבריעל-אדלען ערנאנט.

(פירסט ביסמארק) איז אינ-פאלגע דער אויפרעגונג דער לעצטען טאג זעהר אנגעגרייפען אונד האט אים דען ארצט, פראפעסאר שווענינגער, הרייגעזעט עמפפאהלען, זיך מאגלייכסט פאן דען שטאאטסגעשאפטען פערזיצהאלטען.

וואס דיא ישיבות אונד ת"ת-שולען בעטרייפפט, זאללטע דאך דיא קאנגרעסקאנצלייא דיא ערפאהרונג האבען. דאסס דאס ארטהאדאקסע יודענטהום אי-בער איהרע דיעסבעצעגליכע טענדענץ פאללקאממען אים קלארען איזט.

לייטע, דערען גאנצעס שטרעבען אונד טראכטען נעגען תורתינו הקדושה געריכטעט וואר אונד איזט, מיט דענען ווייר דער ת"ת-שולען האלבער. דיא זיא אפפען אונד מיסלינגס ביא יעדער געלעגענהייט אלס ווינקעלשולען בעצייכנען, איינען אינאינטערבראכענען העפטיגען קאמפף צו פיהרען האבען, איך דערען גע-וויסען עס לאסטעט, זיך נעגען דיא תינוקות של בית רבן זא היממעלשרייענד פערזינדיגט צו האבען, זאלבע לייטע האבען דען טרייבגען מיטה. זיך אלס בעשיט-צער דער ת"ת-שולען צו נערירען! עס ווידערשטרעבט אינו וואהל, אבער ווייר זינד געצוואונגען, דעמגעגענאי-בער אינו דיעקט ניכט נור איך יעגע פערזהרל. גע-מינדען, דיא דיא קאנגרעסקאצלייא אין איהרעם צור-קולארע איפגעצאהלט, ואנדערען איך נאך איך אנדע-רע קהלות קדושות וויא באנידאר, טשארנא, מונקאטש, בארטפעלד, נ.-שוראני אי. ז. יי. צו בערופען. דיא עס וואהל אם בעסטען ווייסען, ווער פיר זיא אין דיעזער זאכע נעקאמפפט אונד נעווירקט האט. אבער דער עק-קלאטאנטעסטע בעווייז נעגען דיעזע בעהויפטונג דער נעאלאנגען איזט דאך דער דורך אינו בעזה ערווירקטע, אללגעמיין בעקאנגטע צירקולארעדלאסס דעם קול-טוסמיניסטערס צ. 20521, וועלכער איך שאן דעסהאלב ניכט דאס ווערק דער קאנגרעסקאנצלייא זיין קאנן; דא דערזעלבע דאך, וויא איים דעם טעקסטע ערוויכט-ליך, איך דעם 8. 22 דעם אללערהאכסט גענעהמיגטען יי.-אר.טה. לאנדעסאר-גאניזאציאנסשטאטוטעם באזירט אונד ווערכער נאך אם יאהרע 1876 למס"ג אן זאממטליכע ווייסיקזיאציאנען ערגאנגענען אונד תלי בייא אללען צו נעמטען דער ארטהאדאקסען ערפאלטען דיעסבעצי-ליכען ענטשיידונגען אלס רעגולאטיו נערענען.

ווייהל ווארע עס נאך אללדעם איבערפלעסיג, אין עטוואגע דעטאילס נאך איינצוגעהען, אונד וויללען ווייר דיעזע נור בעגעלייך דער ווייסונג דער קאנגרעסס-קאנצלייא גלייך אן ערסטער שטעללע ערוויהנען מ.-לאפאשער תלמיד תורה, אים דיא קאמפפעסוויייז אונטערער נעגנער צו בעלייכטען. הערפאהרענען, דאסס ווייר גערעדע אין דיעזער זאכע פאסט בוכשטאבען קאמפף עבען מיט דער קאנגרעסס קאנצ-ליייא צו בעשטעהען האטטען, ווייל עס זיך איכסלעסליך דארום האנדעלטע. דאסס דיא מ.-לאפאשער מלמדים אלס אינקוויזיציירט בעצייכנעט ווארדען, אינוואלאנגע ועלכע פאס בוראפעסטער ראב-בינערסעמינאר בעפאהיגונגסצייגנישסע זיך ניכט פער-שאפפען, לידער האטטע זיך איך דאס מיינסטעריים דיעזער אונכט אנגעשלאסען. אונד האבען ווייר נעגען דיעזע אינוניאציאן אן דאס מיינסטעריים איינע אינ-טערבריטונג געריכטעט, ווארדען ערזאך אבגעוייזען.

דיעס עטטשיידונגען אינו אבער ניכט איינע נייער-ליכע איינגאבע אן דאס מיינסטעריים צו ריכטען אונד ווארדען איך אינזערע דיעסבעצעגליכע צווייטע איינגא-בע דדטא 9. יאהרע צ. 166.87 ווייסען דעם האהען מי-נסטעריים אינזער שטאנדפינקט תלי דען דאך אק-צעפטירט אונד דיא זאכע אים יונגע דעם אללערהה. ארטה מאקזיאנרטען יי.-אר.טה. לאנדעסארגאניזא-ציאנסשטאטוטעם מיטטעלס אן אינו נעריכטעטען ה. ערלאססעס צ. 1449/887 אינזערער אינטערבריטונג ענטשפרעכענד ערלערענט.

אונד נון בריסטעט זיך דיא קאנגרעסקאנצלייא. דיעזע פעדיגונג ערווירקט צו האבען! אין גאנז אנא-לאגעס פארגעהען, וויא דיא דיעס דיינרעציט אין דער טראדיקאנגעלעגענהייט צו פראקטיצירען פערשטאנדען האטטע, ווייר האבען נאכלער אינע אינטערבריטונג אן דאס מיינסטעריים אינטער צ. 4185/881 נעריכטעטע. אין זוועלכער ווייר אנגעווכט, דאסס דען יי.-אר.טה. אינזען נעשטאטטעט וויא. בשבת קודש ווייט דיא טראפיקען נעשפערט צו האבען.

דיא קאנגרעסקאנצלייא דיא בעמיהט וואר אינ-זעיעס דיעסבעצעגליכען שטרעבען ענטגעגענצוטרע-טען, בעריכטעט זיך איינעס זעהר נעשיקטען צוגעס לחרע, אינדעס וא איך איהרעדוייס אינע דיעסבע-צעגליכע אינטערבריטונג אינטער צאהל 7233/881 אן דאס מיינסטעריים ריכטעטע, אין וועלכער זיא יעדאך אונטער הינוויייז דאראויף, דאסס אויך דיא אנדערען קאנפעסס-אגען דעס לאנדעס אן צווייא איהרער נראס-סטען פייערטאגען נעשפעררט האבען קאנגען, מיט-הין אויך דען יודען נעשטאטטעט, וויא אם ריה יהיה דיא טראפיקען נעשפעררט צו האלטען."

* * *

ווייר בעהאלטען עס אונו פאר, אין נאכסטער נוממער דען גאנצען אינהאלט דיעעס רונשרייבענס צו בעליכטען.

פרענומעראציאנס-איינלאדונג.

ווייר ערזוכען אונזערע געהרטען פרענומעראטען, דעדען פרענומעראציאנס-טערמין אם 15-טען מארץ 1888 צו עגדע נעהט (וואס נאנץ דיריכט אויף איהרער „ארדעס-שליטע" אנגעצייגט איזט), איהרע פרענומעראציאנסצו ערנייערן, דאמיט דיא וויי-טערע פערזענדונג דער בלאטטער קיינע שטאקונג ערליידע.-

אויך ביטטען ווייר, דיא אדרעסס דייטליך וויא פאלגט אנצוגעבען:

Jüdische Pester Zeitung
Waitzner-Ring Nr. 3.

געשאפטסבעריכט.

געטריידע-געשאפט. ווייצען וואר געפערן וועניג צו פארסט נעבראכט. דיא קוסלוסס יואר שיואך, — פרייזע יארען אונפערענדערט.

ווייצען, שהיים: 100 מעטער 80.5 קילא 7,40 נור. 100 מטרצ. 7.42½ נור, 100 מעטערצ 80.5 קילא 7,40 נור. 100 מטרצ. 80,3 קילא 7,35 נור. 100 מעטערצינ. 80 קילא 7.40 נור. מעטערצ-באדען 100 מעטערצינ' 81, קילא' 7.40 נור, (אללעס פער 3 מאנאטע.)

מארן 5,65 — 5.70 נור.

נערסטע, סומטער-ווארע 5,25 — 5,45 נור. מארץ 6,75 — 7,40 נור.

מוקורוץ 5,85 — 5.90 נור.

האפער. 5,10 — 5.25 נור.

דיא אמטליכען נעטרייד-נאטירונגען דער היעזיגען קארנהאללע זינד: ווייצען:

סוואל.	נאדראנג.	מעטער-באדען:		שהיים:	
	fl.kr.	fl.kr.	fl.kr.	fl.kr.	
78 קילא	6,80—7 85	7.95	7	7,05—	
79 „	6,95—6.90	7,05	7.10	7,15—7.10	
80 „	7.05—6.95	7.15	7.20	7,25—7,20	
81 „	7.10—7,15	—.—	—.—	7.25—7.30	
— „	—.—	—.—	—.—	—.—	

טערמינע-געשעפט. ווייצען פער פריה-יאהר 7,02 7,03 נור. האפער פער פריה-יאהר 5,29—5,31 נור. קוסוויא זער מאי-יוני 1888, 6.08—6 10 נור.

מעהל-פרייזע (פער 100 קילאגראמס אאמס זאק פרייא אם פעסט) נומ: 6: 14 נור. 60 קר., נומ. 1: 14 נורדען 20 קר., נו: 2: 13 נור. 80 קר. נומ. 3: 13 נור 20 קר. נומ. 4: 12 נור. 80 קר. נו' 5: 11 נור. 80 קר. נומ' 6: 11 נור. — קר., נומ' 7: 10 נור. 80 קר. נומ. 8: 10 נור. 20 קר. נומ. 8½: 9 נור. 20 קר. נומ. 8½ 7 נור. 40 קר. פיינע קלייע 3 90 נור. נראבע קלייע 3 נור. 60 קרייצער.

הולזפרייסע: ערבזען אונגאריש: 9,50 — 11. לינזען 12—26 נור. פיאלען נראבע ווייסע 10.75—10,75 נור. צוויגעלבאהנען 11,25—13, נור. ראהע הוידע 5,80 נור. הוידע בריין 10,—12,50 נור. — מאהן נרויע 23 נור. בלויע 24,75—25 נור. קימעל 32 נור. ווידען 6,50—7 האנזאטען 11 נור. (אללעס פער 100 קילא.)

קארטאפפעל. נעלבע —,3 — 3,20 פר. ראזען 2,80—2,60 פר.

שפיריטוס. נייע מעטהאדע, אים קרייזען 25.50 פר. אים נראסען —,25 נור. אלטע מעטהאדע, פרעסהעפע שפיריטוס 28.25—28.75 נור. אללעס פער 10,000 ליט.-פרצ.

ווינטאליען. פארינער וואכע וואר דאס נעפעגל נעשאפט שוואכער.- ווייר נאטירען: נאנזע ערבען-דע נעטשטערטע, פער מאאר 6,50—7,50 נור., דאס, לעערע פער מאאר 3,10—3,50 נור. נעשלאכטעטע פער מאאר —,5 —,7 נור., — אינדיאנע פער מאאר —,5—5,50 נור. קאפוינע פער מאאר 2,20—2,40 נור. הינערפער פער מאאר 1.60 — 1.60 פר יונגע הענגען פער מאאר — קר., ענטען נעמאסטע פער מאאר 2,20 — 2,80 נור. דאס, לעערע פער מאאר 1—1,20 פר, אייער פרימא 42½, שטיקק 1 נור., דעסגל סע-קינדא 44 שטיקק 1 נור., בוטטער פרימא 70—נור., — דעסגל זעקונדא 80 נור., — קנאבלויך 12 נור. — צווייעבעל ראסט —.5 נור. נעלב 0,50 נור., (אללעס פער מעטערצענטער.)

צוועטשקענ-מוס (לעקוואר). סלאוואנישער 15,25 נור.— באנאטער 14—15 נור. סרביישער צו 12,50 —12,75 נור.

צוקער, ראפינאדע —.38—38.50 נור. מעליטע 36.50 —37 נור, זילע, 35, — 35,50 נור.

ריבאל 29.50—30 נורדען פער 100 קילא.

רעפס-מובען, 5,10 נור.

אונשלישט, (חלב) 31,50 — 32, נור.

פעטראלעאום 21,25—23, נור.

שאפפעלרע, אריינ נ יכ ע וואורדען צייטע 20000 ששיקק פרייטיגער נאטומנגען פערקויפט, אונד צוואר: דייטשוואללעגע צו 2.20—2.70 נור. פער מאאר: באטש-קער אונד באנאטער 2,10—2.50 נור' פער מאאר. סרבישע אונד בוכנאיישע 90—95 נור. פער 100 שטיק. טוקישע אונד מאעראנישע 52—54 נור. פער 100 קילא. (אללעס מיט 2% ראבאטט.)

לאמפפעללע. דייטשוואללעגע פיר נערבע 25—35 נור. פיר קוישעגר 60 נור. באנאטער שטאנאָש 40—50 נור. (אללעס פער 102 שטיק.)

הייטע, טראקענע אונגארישע אכסען-הייטע 85—90 נור. דער קילא. — דעסגל קוה-הייטע— קילא צו 85 — 86 נור. ראסהייטע מאאר 7,50—8.50 נור, טשטלינגע 110 — 115 נור. פער מאאר. קאלב-פעללע — נור.

ב (פרעסבורגער פיעהמארקט.) דאס האנדעלסמיניסטעריום ערטהיילט פארגעסעען דער פרעסבורגער שאפ-אנעמינדע דיא בעוויללינגונג, פיר אנ-סען, פיהע, פעפרע, שאפע, קאלבער אונד שווייגע אלל-וואכענטליך אם פרייטאג אינען פיעהמארקט אבהאלטען צו קאנגען דער עקסטע פיעהמארקט פינדעט אם פרייטאג דען 16-טען מארץ שטאט.

ראטטאציאנזגעזעטץ פאם 10-טען מארץ 1888.

בודאפעסט	31	6	19	53	55
לינץ	90	20	2	88	4
טריעסט . .	78	85	13	2	76

הערויסגעבער אי. פערגאנטוואר־טליכער רעדאקטאר: מ. סאבאלטשי.

כאנקורז.

אין דער אזור. ארטה. נעמיינדע צו קאשיי ווער פאן דיה איר הבעל פאלגענדע צווייא שטעללען צו בעזעטצען, אונד צוואר:

דיא איינעס שיב. וועלכער אין פארצעגליכער בעל תפלה אונד בעל קורא זיין מיסס. מיט דעם יאהרעסגעהאלטע פאן **600** ביז **700** נולדען.

פערנער דיא איינעס שיב. וועלכער אלס שוחט שנ ל גלייכצייטיג אייד דא אינערען אי-נעם שטיט אונד משגיח צו פערזעהען האט. יאהרעס-געהאלט **480** פל.

דעפרעקטאנטען. ווערכע אים בעזיטצע נוטער קבלות פאן אנערקאנטען ארטהאדאקסען ראבבי-נישען קאפאצטאטען זיין מיססען. האבען צו אי-נעם פראבעפארטראג צו ערשיינען, אונד דיא רייזעשפעזען ווערדען ווער דעם צו אקצעפטירענדען פערגיטעט.

Der Vorstand der orth. isr. Gemeinde zu KASCHAU.

עססיג-עססענץ של פסח

אונד פיר דיא גאנצע יאהרעסדויער.

אינטער איפזיכט זר. עהרוו. הערען זינגונג פ ירסט, אבערראבבינער דער ארטה. אויר. נע-מיינדע צו טיריניא.

צו האבען אין דער בעמיטען פאבריק דער **גראף מאריטין פאלפפיישען הערשאפט סאמאראני.**

אייפטראגע ווערדען ערבעטען אן הערען **A. BROELEMAN** in **Wien,**
IX. Bezirk, Pichlergasse Nr. 4.

Eigenthümer: Witwe M. REIS. Herausgeber und verantwortlicher Redacteur: M. SZABOLCSI. Budapest, Druck von Sam. Markus. Andrassystrasse N. r. 12.

דיא פורכט פאר דעם פריעדען

וואהרער געוואהלבע שטערבלעכע דעם צאנג אונד שטריט אים דעם וועגע געדען, וואהרער נאכן איראאא נכסט ועהולבע, אלס דיא פערטיידיגונגס בלוטען קריעגס הערביעהנס, אוט עס דען בריעדען אונגאריש-יידישען ק א נ צ ל י ע ן — דער ארטהאראקסען דורכפיהרונגס-קאמיססיאן אונד דער קאנגרעסס-קאנצליא — אנגסט אונד באנגע אים דען פריעדען דער אונגאריישען יודענהייט, וועלכען דיא אין איהרעם אנגסט-שוייסס צו הינטער טרייבען בעמיהט ווער.

דיא קאנגרעסס-קאנצליא האט אין פאן אונד בעריישט עייניגהונגס צירקולאר ערלאססען, אין וועלכעם דיא דיא פערדיענסט איפצאהלטש, דיא דיא זיך אים דאס וואהל דער אונגאריישען יודענהייט אנגעלעגען איילל, וועגן דיא אין דיעזעם צירקולאר נכסט וויישער אלס דאס טהאטש, ווידער מאן איהר דיעזעם איינגלאב נאכגעגען אבער אוט דעם דיא איהרע פערדיענסט מיט גראססעם ווערגנוגען אין דען פינגערן אבצארהט אונד זיך דאראן ערגאטצט. פערדעצט דיא זיך ווערכסט איינען שלאג, מיט וועלכעם דיא — דיא מאן אים פאלקע צו אנגן פפלעגען — דיא נאכגעגעבען איסטיטסטע, דא דיא מיט וכסטארער פירכט פאן דער נעפראגטען איינגע אים אונגאריישען יודענהייט אונד אין פאלשעם פאטריאטיסמוס דער הארען רעגיערונג דיא נאכגעגעבען אבער איבערלאססען וויישסען ווילל. ווייל אנגן אין פאלשעם פאטריאטיסמוס דען דיא עס אוט עגטשיידען וואהר, דאסס דעם אונגאריישען ש ט א א-טע מעהר נוטצען עריינגסען ווידער אים איינגע נגאיינגען אונד נעפעסטיגטען אלס אים דעם גו-טהיילטען אונד צערפיססענען יודענטהום, אבער דיא רעגיערונג דיפעסע ווייערדער שווערדער פערלאססט פיגרען, דען יודען אונגארנס דיא איינגע אים-צודראנגען, דען דיא ווידער זיך דאראוף דען פאייאראף דעם געוויסענסצוואנגעס בעגיעהען דער טהאטבאלך פארהארען וואהל, וענן דיא אל-טהראקסען יודען ווייטער ווילגען דיא איינגע אונגהעגן טיססטען, דא אלגנג דיא נגאלאגען נכסט דיא ערגיאראף געגיעגען דער שטערגגליעבען אלס פארהערשער אונדערקענגען. דאך דא ווייס נעדהט דיא קאנגרעסס-קאנצליא נכסט, אין איהרעם צירקולאר בעריהרט דא זיך אים פארזעהרונ-דען דיא איינגעגנס-פראגע. פאר וועלכער דיא פאן איינגעם דא הוללאגען שרעקען בעפאללען ווייסר. דאסס דיא דיא אבהנג קלאפפערט דיא שפראכע פערלערען אונד נכסט ווייטער דארווער שפרעכסן.

דאפיר אוט דיא ארטהאראקסע דורכפיהרונגס-קאמיססיאן אין איהרעם צירקולאר. פאן וועלכעם

פאָלליעטאָן.

דיא פערקאנגטע שטיעפמיטטער.

(נאכדרוקעצינו)

דער פרעמדע שיען עס צו איבערראשען, דאסס הארייש איהם ווייגען נאשען נגנאגגע, וואס איהן דאסס פערא-לאססען מיססען, זיך עבנאאלס פאריזשיללען.

אנשטאטט דעם צו שרען, אנשריאיעשעם פר: „דיא ווגד ווערד נישט עס וואר מיר פארדיגן, א ם הארטש אוד דיא דען נאשען נארבעגן נגנגען, אוך דאסס, עס אוט נכסט אנדריסקרעש, ווגען אוך מיר דיא פראגע ערלייכגע, אב דיא דיא פריגע פאן נאלבעגן קענגען, דערען נאשען אוך אין דער קוילינגסט נגפגנדען דאכע. אוך וואר מיט אינגע תערן פ. נאלבעגן ווהר בעקאנגע.“

„אוך דאכע נכס דיא עהרע, דיא דאסע נאהנע, אלס פאס ווהרען צו קענגען.“ עגטגנגעגט הארש. „אב-וואהר אוך אוהר נגנגאגבער וואהגע: דא פרעכסט זיך נגנגען ערגען פערקערר מיט אנדרען באדינגגגגען אב. דייא אוך יעראך הארע, אוט דיא דיא ווייטע דעם נוטבגגגגע-צעגס פ. נאלבעגן.“

„דער פאר 15 מאנאטען אין אינגעם דורכל עישאפ-שען וואהנדע ?“

„אוך הארשט אוך, יא.“

„דאנן אוט דיא דיא ווייטע מיינגע פרייגדעס,“ שפראך דער פרעמדע, „אבער דאס פרייגדאהר אוט דיא פאראינבער, וואהרים דעגגע דיא אוך אינגאס נאך דעם, וואס

ווייר יע אינגן טהייל אין אונערער פרייטאג- אונד מאנאגגמעער פעראפפענטליכטען, פיעל אים-פרהלכער אין וואהרגען נגנגען דיא אינגגגגנ. אונד אייך איהר לאנגעס צירקולאר טראגט פאן אנ-פאנג בין ענדע דען שטעמפעל דער פירכט אין דער שטרין, דער פירכט פאר אינער פיעללייכט דענן דאך מאנלכען אינגגגנ אים לאנגער דעם אונגאר-שען יודענטהום. דיא אין דאטהער פאדען דורכ-צערהט דיא פירכט דאס נאנצע רוגטשרייבען דער לאנגע אונד בריגגע נאך.

דא אוט אין ערסטער הייהע דיא נ א ט-ט ע ס פ ר כ ט פאן אולבער אין דעם דורכ-שרייבען דא איסטעכע נעפרוגד גגמאכט ווארד, דאסס עס אוט נכסט וואהרערן קאנגגע, ווגען דיא נגגגגער דיעגלבע אלס ערהיבעלט פערשטייען ווארדען. עס אוט וואהר: „דאשיה חכמה יראת ד' דער אנפאנג אללער ווייהיט אוט דיא נאטגגע-פירכט; אבער דאך נכס דער אנפאנג אונד דאס דעם אינגער ערדען. „דמגהויט דיא דורכפיהרונגס-קאמיססיאן אללגע עס זיך פאר אינגן הארגען, דאסס עס נערארע ביא אונגערן שטרגגליבגגגן ווידען נכס אנגערהט. מיט דעם נאמען דעם אלר-מאכטגגען זא פרייואר אינצגגגהען אונד אוהן צום פאלשען אנגריפען. דאס צירקולאר, וועלכעם פאן פאלשען שלוסגען יגגמעלט פאן שגגגגרגען שטרגגגגגע אונד דערסגען אנגהארט שטעלגגגגגע אלגנג צוגאמגגגגהאנג אוט, נגגגגגן דען נאמגגגן נאט-טעם זא אפט אונד זא אבערפלוסגגגגגעגגגגגע, דאסס יעגער אנגאיגגגגג

"(רוסישע רישטונגען.) איז ווארשא ווירד געמעלדט: פיעלע רוסישע באהנשטאציאנען האבען דען אייסבאן ערהאלטען, דיא אייזאהמע פאן גראסען וואגענראנען פארשע אינצישראנקען. פיעלע געטרייאנען ווארען מיט וועצאנקען פערזעהען. אין פיר מאנשאפטס-טראנספארטע הערגעריכטעט. — דיא אין דען פרובה-געגענען לייזענדען רוסישען טרופפען ווערדורך גראסע צוצינג פערשטארקט.

"(איים דעם הייליגען לאנדע.) דיא הונגערסנאטה אין יערוזאלעם איז, ווא נון בריעפליך בעריכטעט ווירד, טהאטסאכליך גראסס. דער צישטאנד דער דינגען שטארק איז אין דאסס טרויריגער: מאנער פרוען אונד קינדער אומערען נאך בראד אונד הא-בען נכטס. דען קייאלעגיגען הונגער צו שטילען, דיא מיסס אארע פערטהיילען אן דיא ארמען טאגלוך בראד, אים דיא אן אידרע נעטצע צו לאקקען. דאס דאכנאט דאס אונטער דעם מטעל אי לאתה בושה פלאקאטע פערבייטעט אין ווילכע פערבאטען ווירד, פאן דען מיסס אנא-דען הילפע אנצונעהמען, ווילכע איך מצות באקקען לאסען, אים דיעווילכען אן אידע יעדען צו פערטהיילען. עס וארע טרויריג, ווען דיא ארמען ווידען אין ערוואלגען נעגאטדיגט וארען, פאן דער מיסס אנסגעוועלשאפט מצות אנצונעהמען. — איים דער קראאנע דאשון לצון ווירד בעריכטעט, דאסס דארט וואהרענד דעם איפראבענען צוויר לעגען איינעם נרוגשטעגעם אין אידרעגעם נעשטרע נפפיגען ווילכע מ מ ו נ ל-דענען מינצען נעפיללט איט.

"(איינע פירסטין אלס פערטהיידיגערין דער יודען.) ווי האבען גיילך אינען איינצע איים דעם ווערק דער אן אריין לעבענדיגען פירסטען נאהטשאפט פערראפענשליכט. אין ווילכעם דיעע האבנע-שטעלטע דאמע זיך אלס אידע יידישע פרינ-בעקומען אונד אין נישטייבער וויזע דיא אנדרי-פע ווילכע נעגען דיא ווידען נערישטעט ווערדען, אלס נון דיא פירסטין נעפאנגען וואר-דע, וואס דיא פערלאסאסס דאבע דיעעם ווערק צו שרייבען, אנטוואהרטעט דיא שרייבערין: איך האבע דיעע בראשורע אלס פראטעסט נעגען דיא אנגעדע-טען אנקלאגען דער אנטישעמיטישען פרעססע נעשריע-בען אונד אים דיא ערבטענערען דעם אייזאלדיטישען שטאטעס לייט צו פערקונדען. אין דעם אינגבלי-קק ווא דיעער שטאטס צור צערשיבע פאן אנ-גריפפען נעמאכט ווירד, אים עס דען בריסטען בע-גרייפליך צו מאכען. דאסס דיא ערפאלגע ווילכע

געשיכטע

דעם אינגארישען פריהיטסקאמפעס.

(28-טע פארזעצונג.)

היעווייט שפיאך דער פיאווידענע דען אינשטיטו-גען בעשלוסס דעי פרינאסלונג אוים: דיא יעניגענג ווירד ערמאכטיגט, איינע הערעסמאכט פאן 200,000 מאנן איך דיא ביינע צו שטעלען, מיט דעם צוגאמענען 40,000 מאנן וואפען אויסגעריסטעט ווערדען, נאכדעם אין זאכסען ווייטע דיא גנייטשען קריעגסמאכט בעטיילינג ווארן, ריכטעט זיך דיא אייסענקאמפיש דעם לאנדסא-נגס איך דיא פאליש, דיא מאן אין בעגען איך דיא דע-וולוציאן אין אינארען צו בעפאלגען האטטע.

דיא אנגעלעגנהייטען אין אינאלען שטאנדען אונ-טער ראדעצקי ווארן איבער אונד פאס פריעדנשלי-סאטצע ליעגען אינטע בעאנרוהיגונגען נאכריכטען אין, קאיזער פערדינאנד וואנדטע זיך אן דיא ריטטערליכע טר יע דער אנגארישען נאציאן אונד פאדערטע אין איינעם קאנגליכען הארטשרייבען דען לאנדטאג איך, דאסס ער בעהופס אייגער פאטהיילהאפטען בעגעגנונג דעם קייע-נעס דיא נאהמען בייטראג נעגען אינאלען בעוויליגען מאנע.

אין ווייטערגונג דעם וואלוואלענס פערדינאנדס וואר דאס מיניסטעריום בעריט, דיא נעווינגטען בוישאנג צו בעווילליגען אונד עקלאטיס, דאסס וואכאר איך דעם נעגיטשען דער אינגארישען קראנע דיא פרדענונג אונד דער נעוטפעליכע נעתאיאס ווייטער הערגעשטעלט זיין ווי-דה, דאס מיניסטעריום אין ווייטער נעוואפפנעט אונד יע-דעם אינעגלע גיליר דעפטליכען בעריט שטעלונג דיא דאס לאנד, מאנ נעגנאיטער זייטע שטעלונג דאפאן אבהאנגע צו מא-כען, דאסס יענער מיל דעם אים לאנדע בעפיינליכען יענגלאיגן מיטטאלען דעי צום שטעצע דער אריעגונג דעם פרעדענס אונד דער יעגסט דעי נ נ ציאן נעם עראלטער-ליך וואיג, זה, מאיעסטאט נעגען אנגרייפפ פאן אייסגען צור פעריטיגונג נעשטעלט ווערדע.

נעגען דיעעם פאליש דעם מיניסטעריומס מאכטע זיך אייגע דעפעגונג אפפ אייזאן נעלטענד. דיעעע לייגונ-גע עגשטעדען, דאסס אינגארן פערפאסלכטע וואיג, אפ-טעריזיך אין אלען לייגען צו אונטערשטעצע. וויל אין אלכעם פארלע אינגארן קיינע זעלבסטשטאנדיגייט בע-זאסס, נעגען דיא פאליש דעם מיניסטעריומס ריכטעטע זיך אין פייינען ווידען נאך לאיסלוס טעריק, דארכ-לוס מאראאס, יעזוס פאפא אונד מיכאיל שטאנטשטע אירע ווינדע צו בוקאפעסטען מראגען פאנען דעאל, נאכ-דעם קייזער אונד פאנען פולגטי אויך.

קאישטע וואיסטע וואהל, דאסס עס נכט מתע-לוך דיא, דעם מאגיאנען מראגען צו בעגעגען.

„פערשיעדענע ווייז" — ואנטע ער — „דער דיאנ-סטע אונגערן בייטשאנד, דאסס דיא אירע פאליש אין בעגעגענג אויך אנו אנדעריע אונד אינו תרעסן, דיא אים לאנדע אייזענבראגענע עטאאריגע. דיא דיא בזהדע נע-שיים דאס. זו אינטעדדיקקען. אזוי דעם אינטאל נע-שעהען אונד אינוערע אינאכהאנגגיגיגע נעוכעיס, זו ווייד עס דאגן פאן אינו אבראנגען, אן ווייד איהר זאלדאפעזן נע-נען אישאלען בעוויללינען וואללען אדער נכטס. ווייד בריי-

דע אין אלגעמעינען דיא האנדעלס-אינטערעסען דער ווידען קראגען, דען ווישנשלעגען אייגנשאפטען איהרעס שטאמעס צו פערדאנקען זוגר, דיא נאכ-צוהמען דיא בריסטען נוט טהאטען."

"(איים אינטאלען.) דער יידישע בארען פרענשעטטאין דעי רעגנגיאהאט פיר פערשיעדענע וואהלטהאטיגיטס-אנשטאלטען דיעוער שטארט אייגע האלבע מילליאן פראנקס נעשפענדעט. דער שטארטאט עיטהיילטע אהם דאס עדרעבניגעריכטעט אונד בעשלאסס, וויינען אונד ווייגער קרעדיט נאמען אין דאס נאלדעגע בוך. דעם אדלס אייגנשטייגען. — אין דעיוולכען שטארט לייפפס דער יידישע בירגער הערר לעוי פיר 700,000 פראנקס אייגע וואסעלליטטיגע עריכטען, אים דיא בעיאהנער מיט דייעם אונד נעווערעם טרינקוואסسער צו פערזאהרען, אים דאנק דאפיר וואהלטע איהן דיא שטארט אלס דעפיטירטען אין דאס אבגעאדענעטעטהיי.

"(דיא ווארהל אין בודאפעסט.) פאדעגסטען אים 10 אוהר פאר-מיטטאגס פערקונדעטע דער פראעס דער וואהל-קאמיססאן אין דיא-סטרראהטל, דאסס דער קאנ-דידאט לודוויג פ. באר טאל וויגען דיק-טרטט שריפטליך אנגעמעלדעט האבע. אינ-פאלגע דעססען ער לודוויג קרייס דע מעדיער, אלס אבגעגעבען קאנדידאטען, צום בייסס-טאנסבגעארדנעטען דעי פיר סטרעטען פערטהיילער בעצירק פראקק-מאדיר. דער פראעידענט אינערהיבטע הערען קייס האט אנגעזאגט, דאס דיא בייסטאנסגעארדנעטע דיא אלזו אין דעם אנגעגעבענען אינגבליקק אין אלגעמעינע אנגעלעגענהייטען אין אינגארן אין